

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

فرآورده‌های نفتی:

به تمام محصولات بدست آمده از نفت خام از قبیل نفت سفید، بنزین، نفت گاز و... فرآورده‌های نفتی گویند.

نفت خام:

نفت خام آمیزه‌ای است پیچیده از ترکیبات هیدروکربوری که از مخازن طبیعی نفت در زیر زمین، در بعضی از نقاط دنیا استخراج می‌شود. نفت خام به طور عمده متشکل از ترکیبات اشباع و غیر اشباع هیدروکربوری آلیفاتیک و بعضاً آروماتیک می‌باشد. بجز هیدروژن و کربن که دو عنصر اصلی تشکیل دهنده نفت خام به شمار می‌روند، عناصر دیگری مانند ازن، اکسیژن، گوگرد و فلزاتی چون نیکل، سدیم، وانادیم و آهن به مقدار کم در آن وجود دارند. به همین جهت، نفت خام از نظر ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی بسیار متغییر است.

نفت سفید:

نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافین، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

گاز مایع:

گاز مایع مخلوطی است از پروبان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماه در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می‌آید.

نفت گاز:

نفت گاز فرآورده‌های است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

نفت کوره:

نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید.

این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخته‌های عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاههای برق به شمار می‌رود.

گاز طبیعی (گاز غنی):

گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می‌گویند که به صورت “کلاهدک”، “همراه با نفت” (مانند گاز منطقه آغاچاری) و “مستقل” (نظیر ذخایر گاز سرخ و سرخون) قابل دسترسی می‌باشد.

مخزن:

نوعی انبار است که بیشتر جهت نگهداری مایعات و به خصوص مواد نفتی، گاز و... از آن استفاده می‌شود.

مشترک:

مشترک، عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه‌های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف کننده گاز:

به مشترکینی اطلاق می‌گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه‌اندازی شده باشد.
انشعاب گاز:
به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود انشعاب اطلاق می‌گردد.

سالنامه آماری استان کردستان-1389 _____ 6- نفت و گاز

۱-6- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی طی سالهای ۸۰ الی ۱۳۸۹ (متر مکعب)

نفت سفید	بنزین	سال و شهرستان
۳۳۴۲۰۴	۲۶۳۰۸۲	..... ۱۳۸۰
۴۰۹۸۲۱	۴۳۸۱۴۰	..... ۱۳۸۵
۴۱۳۴۱۴	۴۲۰۸۲۷	..... ۱۳۸۷
۳۶۳۷۸۰	۳۷۸۰۴۴	..... ۱۳۸۸
۲۷۱۷۹۶	۳۳۵۱۳۴	..... ۱۳۸۹
۲۲۶۲۷	۳۹۸۷۴	..... بانه
۲۰۹۱۱	۲۲۴۹۸	..... بیجار
۳۱۳۱۲	۱۹۹۵۹	..... دیواندره
۳۹۵۳۳	۴۳۲۱۷	..... سقز
۳۷۷۱۲	۱۰۷۰۶۳	..... سنندج
۹۱۷۱	۲۹۳۵۴	..... قروه
۲۴۷۹۴	۲۱۴۲۴	..... کامیاران
۴۴۹۰۵	۳۱۲۶۸	..... مریوان
۱۹۰۴۵	۷۳۱۸	..... سروآباد
۲۱۷۸۶	۱۳۱۵۹	..... دهگلان

6- نفت و گاز ..... سالنامه آماری استان کردستان - 1389

1-6- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی طی سالهای ۱۳۸۰ الی ۱۳۸۹ (دنباله) (متر مکعب)

سال و شهرستان	نفت گاز	نفت کوره	گاز مایع (تن)	قیر (تن)	سایر فرآورده‌ها (حلال ویژه)	ATK سوخت هواپیما
۱۳۸۰	۳۸۹۹۶۰	۹۶۴۲۲	۸۵۰۰	۲۶۴۶۲	-	-
۱۳۸۵	۷۲۰۲۹۰	۳۱۴۴۰	۳۵۹۶۴	-	۱۴	-
*۱۳۸۷	۵۵۱۵۶۸	۴۴۴۱۹	۴۵۱۲۹	-	۱۹۱	۴۶۲
۱۳۸۸	۶۱۹۳۵۶	۳۴۰۰۰	۵۲۳۸۵	-	-	۱۱۴۷
۱۳۸۹	۵۳۴۶۷۶	۳۵۰۱۷	۵۵۷۷۰	-	-	۱۰۴۸
بانه	۲۸۷۱۱	۵۶۳	۵۸۴۲	-	-	-
بیجار	۵۳۷۷۷	۱۰۳۴۹	۳۹۲۰	-	-	-
دیواندره	۴۶۶۳۶	۹۷۴	۳۳۱۱	-	-	-
سقز	۵۵۹۱۷	۸۴۰	۶۴۵۵	-	-	-
*سنندج	۱۶۳۵۷۸	۷۸۲۶	۱۳۸۹۳	-	-	۱۰۴۸
قروه	۵۲۰۵۳	۵۴۶۴	۴۳۸۵	-	-	-
کامیاران	۴۲۲۳۴	۲۳۱	۴۱۴۳	-	-	-
مریوان	۳۷۹۳۴	۲۷۸۶	۸۹۹۱	-	-	-
سروآباد	۱۷۴۱۸	۵۸۲۰	۲۸۰۳	-	-	-
دهگلان	۳۶۴۱۸	۱۶۴	۲۰۲۷	-	-	-

توضیح:

- روغنهای موتور و صنعتی کلاً به بخش خصوصی واگذار شده است.
- قیر از فرآیندهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی خارج شده است و بصورت آزاد عرضه می شود.
- منظور از سایر فرآورده‌ها (حلال ویژه): حلال ویژه نیز نوعی از فرآورده‌های نفتی است که در صنایع شیمیایی مصارف صنعتی دارد. کاربرد این نوع حلال در لاک الکل‌ها، رنگها، جلادهنده‌ها، ساخت چسب‌ها (بعنوان رقیق کننده) می باشد.
- نفت گاز تحویل شده به نیروگاه برق سنندج ۱۶۸ میلیون لیتر در سال ۱۳۸۷ می باشد.
- مصرف ۱۲۰۰۰۰ متر مکعب نفتگاز نیروگاه در جمع مصارف سنندج منظور شد.
- *: جمع نفت گاز مصرفی استان با احتساب مصرفی نفت گاز نیروگاه سنندج: ۷۱۹۵۶۸ متر مکعب است.
- ** : جمع نفت گاز مصرفی سنندج با احتساب مصرفی نفت گاز نیروگاه سنندج: ۲۹۴۵۴۷ متر مکعب است.
- ماخذ - شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران - منطقه کردستان.

سالنامه آماری استان کردستان-1389 ..... 6- نفت و گاز

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۸۹ (لیتر)

سال و شهرستان	مخازن مواد سوختی		تعداد جایگاه	
	تعداد	ظرفیت	جمع	دولتی
۱۳۸۰	۹۰۶	۲۷۸۵۹۰۰۰	۳۰	۶
۱۳۸۵	۱۰۵۰	۲۶۰۰۰۰۰	۴۵	۳
۱۳۸۷	۹۰۳	۲۹۲۰۰۰۰	۵۰	۳
۱۳۸۸	۹۵۸	۱۲۴۸۱۸۰۰۰	۵۳	۳
۱۳۸۹	۹۳۰	۲۵۴۵۰۰۰۰	۵۵	۳
بانه	۷۰	۲۰۲۹۰۰۰	۵	۱
بیجار	۱۲۲	۳۱۶۱۰۰۰	۵	-
دیواندره	۱۰۶	۲۸۱۲۰۰۰	۵	-
سقز	۱۴۰	۳۷۱۶۰۰۰	۶	-
سنندج	۱۰۹	۳۱۹۰۰۰۰	۱۲	۱
قروه	۱۰۲	۲۷۱۸۰۰۰	۶	-
کامیاران	۷۶	۲۲۰۹۰۰۰	۶	-
مریوان	۷۵	۲۲۰۰۰۰۰	۵	۱
سروآباد	۵۰	۱۴۰۰۰۰۰	۳	-
دهگلان	۸۰	۲۰۱۵۰۰۰	۲	-

توضیح اینکه ظرفیت مخازن مربوط به جایگاه ها، فروشندگی های شهری و روستایی بوده و از ذکر ظرفیت مخازن انبارهای نفت خودداری شده است.

توضیح: فروشندگیهای سکودار (مشابه جایگاه) در جمع جایگاهها منظور شد.

توضیح اینکه تعداد ۷ باب جایگاه دو منظوره در داخل آمار جایگاههای عرضه مواد نفتی منظور گردیده است.

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی طی سالهای ۱۳۸۰ الی ۱۳۸۹ (دنباله)

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ			جایگاههای CNG			سال و شهرستان
	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	خصوصی	دولتی	جمع	
۵۷۳	۸	۷۰	۸۲	...	...	...	۱۳۸۰
۵۷۳	۳	۱۳۱	۲۱۲	...	...	...	۱۳۸۵
۵۵۰	۴۰	۱۶۳	۲۵۰	...	...	...	۱۳۸۷
۵۵۲	۴۰	۱۳۹	۲۸۶	...	...	...	۱۳۸۸
۵۵۰	۱۰۲	۱۴۶	۳۱۴	۴	۲۴	۲۸	۱۳۸۹
۴۷	۱۵	۸	۳۷	۱	۱	۲	بانه
۷۵	۱۵	۱۵	۲۱	-	۲	۲	بیجار
۵۱	۱۱	۱۷	۲۰	-	۱	۱	دیواندره
۷۹	۲۵	۶	۲۶	۱	۶	۷	سقز
۶۵	۹	۲۸	۸۳	۱	۵	۶	سنندج
۵۵	۲	۱۲	۲۹	-	۴	۴	قروه
۴۴	۴	۲۰	۲۸	۱	۲	۳	کامیاران
۵۲	۱۸	۲۳	۴۷	-	۱	۱	مریوان
۳۹	۱	۷	۷	-	۱	۱	سروآباد
۴۳	۲	۱۰	۱۶	-	۱	۱	دهگلان

توضیح: - در جایگاهها تلمبه‌های نفت سفید کلاً جمع آوری شده است.

- برخی از فروشندگیهای شهری به علت گازرسانی غیر فعال شده اند ولی رسماً تغییر کاربری نداده و در فصل زمستان و حسب ضرورت امکان استفاده از آنها وجود دارد. علی‌الیه تعداد شعب فعال در سال ۸۷ در مجموع ۵۵۰ واحد بوده است.

- ظرفیت مخازن انبارهای نفت در سر جمع ظرفیت مخازن منظور شده است .

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران - منطقه کردستان.

6- نفت و گاز ..... سالنامه آماری استان کردستان - 1389

3-6- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده، تعداد انشعابات، تعداد مصرف کننده و حجم گاز طبیعی مصرفی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۸۹

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب	
			جمع	خانگی - تجاری
۱۳۸۰	۹	۰	۴۳۲۳۱	۴۳۲۱۴
۱۳۸۵	۱۴	۴۳	۹۹۵۶۰	۹۹۳۶۱
۱۳۸۷	۱۶	۱۷۹	۱۱۹۹۱۸	۱۱۹۴۸۲
۱۳۸۸	۱۹	۲۴۹	۱۳۶۴۹۸	۱۳۵۹۵۷
۱۳۸۹	۲۱	۳۹۲	۱۵۸۸۶۴	۱۵۸۲۱۰
بانه	۴	۶۳	۱۴۰۳۲	۱۴۰۱۸
بیجار	۲	۳۹	۱۰۷۸۶	۱۰۷۵۴
دیواندره	۲	۱۶	۵۰۵۵	۵۰۴۳
سقز	۱	۳۶	۲۱۴۷۵	۲۱۴۱۲
سنندج	۱	۳۱	۴۵۸۲۳	۴۵۵۰۴
قروه	۴	۸۰	۲۲۴۶۰	۲۲۳۸۰
کامیاران	۲	۳۹	۹۹۸۱	۹۹۶۴
مریوان	۲	۳۸	۱۷۴۷۰	۱۷۴۲۰
سروآباد	۱	۸	۱۹۶۹	۱۹۶۱
دهگلان	۲	۴۲	۹۸۱۳	۹۷۵۴

ماخذ - شرکت ملی گاز ایران - منطقه کردستان.

سالنامه آماری استان کردستان-1389 _____ 6- نفت و گاز

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده، تعداد انشعابات، تعداد مصرف کننده و حجم گاز طبیعی طی سالهای ۸۰ الی ۱۳۸۹ (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده			سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	
۳۱۷	۱۷	۲۳۸۵	۶۳۸۵۲	..... ۱۳۸۰
۱۰۲۷	۱۹۹	۶۰۷۶	۱۴۹۴۴۵	..... ۱۳۸۵
۱۷۰۵	۴۳۶	۸۸۹۳	۱۸۴۶۵۶	..... ۱۳۸۷
۱۸۸۰	۵۴۱	۱۲۳۲۵	۲۰۳۹۷۱	..... ۱۳۸۸
۱۹۴۷	۶۵۴	۱۳۹۷۴	۲۳۹۸۰۰	..... ۱۳۸۹
۱۰۸	۱۴	۹۸۷	۲۰۳۵۶	..... بانه
۱۸۵	۳۲	۱۱۴۸	۱۳۹۰۰	..... بیجار
۴۴	۱۲	۶۴۹	۷۵۷۸	..... دیواندره
۱۸۷	۶۳	۱۶۸۲	۳۲۶۵۰	..... سقز
۱۰۳۰	۳۱۹	۵۶۴۲	۸۳۲۳۷	..... سنندج
۱۵۳	۸۰	۱۸۹۶	۲۹۵۶۱	..... قروه
۷۱	۱۷	۶۶۵	۱۵۰۸۷	..... کامیاران
۱۰۰	۵۰	۶۵۵	۲۵۹۸۲	..... مریوان
۸	۸	۱۴۸	۲۲۲۸	..... سروآباد
۶۱	۵۹	۵۰۲	۹۲۲۱	..... دهگلان

توضیح: اختلاف تعداد مصرف کننده تجاری در شهرستانهای استان مربوط به آخرین اصلاحیه ارسال شده توسط شرکت گاز استان است.

ماخذ- شرکت ملی گاز ایران - منطقه کردستان.

